Lietas Nr. C33521015
Lietas arhīva Nr. C-5210-15/15

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2015.gada 6.novembrī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Lipska rakstveida procesā izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

Rīgas rajona tiesā 2015.gada 25.augustā saņemts /pers. A/ maza apmēra prasības pieteikums pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Prasībā norādīts, ka ar Carnikavas novada bāriņtiesas 2012.gada 10.februāra lēmumu uz laiku, kamēr bērnu vecāki atrodas ārvalstīs un/vai nespēj nodrošināt bērnu aprūpi un audzināšanu, /pers. C/ un /pers. D/ nodoti prasītājas /pers. A/ aprūpē.

Atbildētājs sākotnēji apciemojis dēlu un sniedzis arī materiālo palīdzību dēla uzturēšanā, taču no 2013.gada maija apciemojis dēlu vienu reizi un nav sniedzis materiālo palīdzību.

Pamatojoties tostarp uz Civillikuma 177., 179.pantu, prasītāja lūgusi tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus dēla /pers. C/ uzturam Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā - 108 *euro* mēnesī, līdz dēla pilngadībai, kā arī noteikt, ka tiesas spriedums izpildāms nekavējoties.

Par prasību atbildētājs rakstveida paskaidrojumus tiesai nav sniedzis. No lietas materiāliem redzams, ka par tiesvedību atbildētājam paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.pantā noteiktajam, tostarp nosūtot dokumentus uz atbildētāja deklarēto dzīvesvietu.

Civilprocesa likuma 250.^{21}panta otrā daļa noteic, ka paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, tiesa atzīst, ka prasība ir apmierināma.

Ar prasības pieteikumam pievienoto dzimšanas apliecību apstiprinās, ka /pers. C/, dzimuša /datums/, vecāki ir /pers. B/ un /pers. E/.

Ar Carnikavas novada bāriņtiesas 2012.gada 10.februāra lēmumu /pers. C/ nodots /pers. A/ aprūpē uz laiku, kamēr bērna vecāki atrodas ārvalstīs un/vai nespēj nodrošināt bērna aprūpi un audzināšanu.

Lietā nav apstrīdēts, ka bērna aprūpi un uzraudzību īsteno /pers. A/ - prasītāja lietā.

Civillikuma 179.pants noteic, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.

Civillikuma 177.panta ceturtajā daļā noteikts, ka bērna uzturēšana ietver sevī ēdiena, apģērba, mājokļa un veselības aprūpes nodrošināšanu, bērna kopšanu, izglītošanu un audzināšanu (garīgās un fiziskās attīstības nodrošināšanu, pēc iespējas ievērojot viņa individualitāti, spējas un intereses un sagatavojot viņu sabiedriski derīgam darbam).

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 24.panta pirmo un otro daļu vecāku pienākums atbilstoši Civillikuma noteikumiem ir rūpēties par bērnu un viņa mantu un pārstāvēt bērnu viņa personiskajās un mantiskajās attiecībās. Vecāku pienākums ir sagatavot bērnu patstāvīgai dzīvei sabiedrībā, pēc iespējas respektējot viņa individualitāti, ievērojot spējas un tieksmes.

Civillikuma 179.panta piektā daļa noteic, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

2013.gada 15.janvāra Ministru kabineta noteikumos Nr. 37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" noteikts, ka katram vecākam neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa ir pienākums nodrošināt katram savam bērnam minimālo uzturlīdzekļu apmēru. Katra vecāka pienākums ir nodrošināt uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar 2013.gada 27.augusta Ministru kabineta noteikumiem Nr. 665 "Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas tarifa likmi" minimālā mēneša darba alga 2015.gadā ir 360 *euro*.

Minimālais uzturlīdzekļu apmērs bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas ir 108 *euro*.

Ņemot vērā Civillikuma 179.pantā nostiprināto absolūto vecāka pienākumu uzturēt bērnu, atbildētāja pienākums ir maksāt prasītājai, kuras aprūpē nodots un atrodas atbildētāja dēls, uzturlīdzekļus bērna uzturam. Tā kā prasītāja vēlas, lai no atbildētāja tiktu piedzīti uzturlīdzekļi valstī noteiktajā minimālo uzturlīdzekļu apmērā, tad tiesai nav nepieciešams īpaši izvērtēt atbildētāja mantas stāvokli, jo tas nevar ietekmēt spriedumu.

Saskaņā ar Latvijas Republikas Augstākās tiesas judikatūru prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam tie piedzenami no brīža, kad celta prasība tiesā, jo ar prasības celšanas brīdi attiecīgā persona uzsāk savu ar likumu garantēto civilo tiesību aizsardzības realizāciju tiesā (*sk. Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta 2007.gada 29.augusta spriedumu lietā Nr. SKC-556*).

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami uzturlīdzekļi bērna uzturam, proti, 108 *euro* apmērā no prasības celšanas brīža 2015.gada 25.augusta uz laiku, kamēr bērns atrodas prasītājas aprūpē. Ņemot vērā to, ka uzturlīdzekļu piedziņai ir ilgstošs raksturs un to apmērs ir saistīts ar valstī noteikto minimālo mēnešalgu, tiesa atzīst, ka nepilngadīgā bērna interesēs ir spriedumā noteikt, ka uzturlīdzekļu summa nevar būt mazāka par Ministru kabineta noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmēru, jo palielinoties vai samazinoties valstī noteiktajai minimālai mēneša darba algai, piedzenamo uzturlīdzekļu apmērs palielināms vai samazināms proporcionāli minimālās mēneša darba algas apmēram.

Apmierinot prasību, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami tiesas izdevumi, jo prasītāja no to samaksas atbrīvota saskaņā ar Civilprocesa likuma 43.panta pirmās daļas 3.punktu.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 35.panta pirmās daļas 3.punktam uzturlīdzekļu prasības summa ir 1296 *euro* (108x12), līdz ar ko saskaņā ar minētā likuma 34.panta pirmās daļas 1.punkta "a" apakšpunktu valsts nodeva par prasību, kas valsts ienākumos piedzenama no atbildētāja, ir 194,40 *euro*. Tāpat no atbildētāja piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie pasta izdevumi 5,66 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 205.panta pirmās daļas 1.punktu pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā

daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par līdzekļu piedziņu bērnu uzturēšanai. Ievērojot minēto, tiesa prasītājas lūgumu noteikt nekavējošu sprieduma izpildi atzīst par apmierināmu un bērna interesēm atbilstošu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1]pantu atbildētājam nosakāms termiņš sprieduma - daļā par tiesas izdevumu piedziņu, labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 8., 97., 193., 250.[25] un 250.[27]pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, /pers. A/, personas kods /personas kods/, labā uzturlīdzekļus bērna /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam 108 *euro* (viens simts astoņi *euro*) apmērā ik mēnesi no prasības celšanas brīža 2015.gada 25.augusta uz laiku, kamēr bērns atrodas /pers. A/ aprūpē, bet ne mazāk kā Ministru kabineta valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā.

Spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu 194,40 *euro* (viens simts deviņdesmit četri *euro* un 40 centi).

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,66 *euro* (pieci *euro* un 66 centi).

Sprieduma daļā par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei noteikt termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par valsts nodevas piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Valsts kase, reģistrācijas Nr. 90000050138, konta Nr. LV55TREL1060190911200, saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis: valsts nodeva lietā Nr. C33521015, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Labprātīgi izpildot spriedumu daļā par ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu piedziņu valsts labā, samaksu veikt saņēmējam: Tiesu administrācija, NMR 90001672316, saņēmēja iestāde Valsts kase, BIC kods: TRELLV22, kontā Nr. LV51TREL2190458019000, iemaksas mērķis: 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, lietā Nr. C33521015, un maksājumu apliecinošu dokumentu norādītajā termiņā iesniegt Rīgas rajona tiesā.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā 20 dienu laikā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas rajona tiesā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2]pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pilns spriedums sastādīts 2015.gada 16.novembrī.

Tiesnese I.Lipska